

מסורת הש"ס

6) (לפי ג. ו. ח. חילוק ס. א) וזו סוד מסורת הקבלה ואין להביט כחשמושו היו כי כל כבודה בת מלך פנימה. ד) ונבא: עלי. ה) ונבמדו חזן. ו) ונע"ש. מטופלת אחד חזן ג. ד"ה לא נשמרו.

תורה אור השלם

1. ושעיר עזים אחד לחטאת לה על עולת הקומיד ונעשה ונסבו. כמדובר בה טו

מוסף רש"י

כל השעירים. כל שעיר מוסף. בין שעיר הנשפה כחזן ימים הכפורים. בין של רגלים בין של האש השנים. כפרתן שורה. טעם הכפרים על כל בין על שאין בה ידעה בתחלה ויש בה ידעה לנפוק. בין על שאין בה ידעה לא בתחלה ולא בסוף. בין על טעם שכלל את השם. ונפק מיה לנפוק לשעיר זה וזה. אצל שער הנשפה כפיס לא נחלקו עולו שאינו מכפר עם אלו ולא אלו חילוק את תלמידי כשיש בה ידעה בתחלה ואין בה ידעה כפי דעת רש"י. וישיר 3. חטא שאין מכיר בו אלא ה' יהא שער זה מכפר. ונחלק השעירים זה מזה. ונחזיר בה מלמדים ממנו. ונחזיר בה טו. שנאמר בו לה'. כעולה רגלים כתיב ושעיר חטאת אחד ולא כתיב ושעיר לה' ויחזיר ס. ו'.

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

ט.

רבינו חננאל

כפרתן שוה. ונפקא מינה לטומאה שאירעה בין זה לזה: **אלא למאי הלכא איתקש.** הואיל דלאו לידעה איתקוש כדתני במתני' [ג.]: **אינו מכפר בשאר עבירות.** אלא בטומאת מקדש וקדשיו כדלרש"י לעיל [ו.]: **מאי טעמא דרבי יהודה.** דלמר כל האחרים מכפרין על שאין בה ידעה לא בתחלה ולא

בסוף מן משל יוה"כ: **לחטאת לה'.** שכל ראש חדש כתיב: **הכינאו כפרה.** להפיק דעתה של לננה: **א"כ.** דלכד"ש נן לקיש לחודיה הוא דלמא:

ונכפר נמי אשאר עבירות. כל חטא שלא נודע דהא קרא קטמא כתיב: **וזה כל זמן קבוע.** שעיר יוה"כ דמילין: **מה זה אינו מכפר בו.** דהא איתקש לפנימי: **הא נמי כדתנא דבי רבי שמעאל.** הואיל דהא כל כו' וילין לכו' אי מדרש חז"ל מדיים הכפורים: **מרוכה כפרו.** של יוה"כ שהוא מכפר על כל עבירות תאמר ברגלים ונע"ג דכתיב ביה לכפרו אימא לא מכפרי אמרי דעון כרת: **התם**

אלא אחת בשנה: ולר' ישמעאל דאמר אין בה ידעה בתחלה ויש בה ידעה בסוף בר קרבן הוא שיעיר הנעשה בחזן אמאי מכפר על שאין בה ידעה לא בתחלה ולא בסוף האי שעירי הרגלים ושעירי ראשי החדשים מכפרין סבר לה בר"מ דאמר **יכול השעירים כפרתן שוה על טומאת מקדש וקדשיו אלא למאי הלכתא איתקש חיצון מה פנימי אינו מכפר בשאר עבירות אף חיצון אינו מכפר בשאר עבירות:** על שאין בה ידעה בתחלה ולא בסוף שעירי רגלים ושעירי ראשי החדשים **מכפרין דברי ר' יהודה:** א"ר יהודה **אמר שמואל מ"ט דר' יהודה אמר קרא 'ושעיר עזים אחד לחטאת לה' חטא שאין מכיר בו אלא ה' יהא שער זה מכפר והאי מוביעי ליה לכד"ר ל' דאמר ר"ל מה נשתנה שער של ר"ח שנאמר בו לה' אמר הקב"ה שער זה יהא כפרה על ימי שמעטתי את הירח א"כ לימא קרא על ה' מאי לה' לכדאמרן ואימא כוליה להכי הוא דאתא א"כ נימא קרא חטאת ה' מאי לה' שמעת מינה תרתי ונכפר נמי אפי' בשאר עבירות תנא דבי ר' ישמעאל הואיל וזה בא בזמן קבוע וזה בא בזמן קבוע מה זה אינו מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו אשכחן שעירי ראשי החדשים שעירי הרגלים מנלן וכי תימא הא נמי כדתנא דבי ר' ישמעאל איכא למיפרך אי מדרש חדש שכן תדיר אי מדיים הכפורים שכן מרוכה כפרתו וכי תימא הא**

אלא פעם אחת בשנה. אע"ג דכי ממידע ליה אחר יוה"כ מביא חטאת מ"מ כפרה זו על מלוה אינה אלא פעם אחת א"ג לא מיקרי פעמים בשנה אלא כזומן קבוע: ולרבי ישמעאל דלמר לא נע"ג ידעה בתחלה כו' ופשיטא ליה להש"ס דלא נע"ג אפי' ידעת בית רבו לפי המסקנא דמוקי (לפי דף ה. ה.) ממני' כרבי ללא מסתבר ליה שיכפר שום חטא ידעת בית רבו שמה ידעה אלא רבי: **חיצון אמאי סבבי.** וליכא למימר שיתלה על שיש בה ויש בה היכא דלמדידע ליה סמוך לשקיעת החמה דהאי נר קרבן הוא אע"ג דגבי שער הפנימי אי לאו קרא דמטאים דמויא דשפטים ה"א דמולה מ"מ הואיל וגלי לך קרא התם דלא מכפר אמרי' דבר קרבן סברה הוא דכולהו נמי לא מכפרי והשתא אמי שפיר הא דקאמר לקמן אמלמיה דר"ש אשעירי רגלים ע"כ אין מכפריים אלא אחין בה ואין בה ולא מוקמא איש בה ויש בה ואמרידע ליה סמוך לשקיעת החמה אצל אין נראה לומר דהא דלא קאמר הכא דמכפר איש בה ויש בה ואמרידע ליה סמוך לשקיעת החמה משום דמילין איתקש לפנימי ובסמוך דקאמר אלא למאי הלכתא איתקש להדי' המ"ל דאיתקש להכי אלא דנלאו הכי משני שפיר לקמן אמלמיה דר"ש גבי שער רגלים לא ימישכך נכך: **על שאין בה ידעה** א"א בתחלה ונא בסוף. וא"ת ולרבי ישמעאל נפיק ונימא לפנימי מכפר אלא בה ואין בה ושעיר החיצון איש בה ואין בה דהא אין בה ואין בה

אמי לכלל חטאת לרבי ישמעאל וי"ל דמ"מ טפי אחי לכלל חטאת יש בה ואין בה דדבר שיש בה ידעה מעיקרו נקל יכול ליזכר מדבר שלא יהיה לו ידעה מעולם ולפי המסקנא דרבי ישמעאל סבר לה כר"מ דכל השעירים כפרתן שוה אחי שפיר דלא מ"ל נפיק מיפך דהא כר"מ כתיב לה' שאין מכיר בו אלא ה' וא"ת לרבי ישמעאל למאי איתערך לכל חטאתם וי"ל כי היכי דלא נימא דנכפר כפרה גמורה: **סבר לה בר"מ.** לאו דוקא כר"מ דר"מ נע"ג ידעה בתחלה דקתני לקמן דכולהו מכפרין על שאין בה ידעה בתחלה ויש בה ידעה בסוף ואילו לר' ישמעאל האי נר קרבן הוא: **מאי טעמא דר' יהודה.** וא"ת מאי קבעי הא ע"כ ליכא לאוקומה לכפרה דרגלים ור"ח אלא נפיק בה ואין בה דאיש בה ידעה בתחלה או בסוף פנימי ומילין מכפרין וי"ל דנע"ג מאי טעמא דמכפרי אטומאת מקדש וקדשיו אימא בשאר עבירות אי משום בנין אב דתני דבי ר' ישמעאל הא איכא למיפרך כדפרך בסמוך מה ליה"כ שכן מרוכה כפרתו לה' חטאת שאין מכיר אלא ה' וכיון דמכפר אלאו בה ואין בה לא שייך למיפרך מה ליה"כ כי דגילוי מילתא בעלמא הוא דחטאת דקרא היינו טומאת מקדש וקדשיו כדאמר בסמוך: **שעיר זה יהא כפרה ע"י.** פירש גערון שער זה כפרה לישאל ועלי לקבוע זמן כפרה זו וקבעתי כר"מ להפסיק דעתה של ית: **הואיל וזה בא בזמן קבוע.** פ"ה שער חיצון וכן ג"ל דאי מפנימי גמר בסמוך דפרך מה ליה"כ שכן מרוכה כפרתו וי"ל למיפרך שכן נכנס דמה לפני ולפנים ועוד אדילף מפנימי לילף משעיר המשחלח דמכפר אשאר עבירות אע"ג דשעיר המשחלח אין קרבן פנימי נמי לאו קרבן גמור הוא דנשדף מן למחנה וא"ת לן למילף טפי משעיר המשחלח דהוי חזן מחזן אכל השתא דגמר מחזיון יחא טפי דדמו אהרדי טפי משעיר המשחלח ויחא נמי דאיתערך לעיל היקשא דחיצון מכפר משפתי דאין לגמור מפנימי מבנין אב דחזן מפניס לא ילפינן וא"ת אי מחזיון גמר תפשוט מהכא דדבר הלמד בהיקש חזר ומלמד דבנין אב דחזיון גופיה לא ידעינן דמכפר אטומאת מקדש וקדשיו אלא משום דהוקש לפנימי ובעיה היא בפ' איחיה מקומן (ומחם דף ג.) וי"ל דהאי לא חשיב בנין אב אלא גילוי מילתא בעלמא כדמוכה בסמוך והשתא נמי א"ש דקאמר ואיתקוש שעירי רגלים לשל ר"ח אע"ג דשל ר"ח לא ידעינן אלא דבנין אב דחזיון וחזיון מהיקשא דפניס ובקוטרם פירש בסמוך דדבר הלמד דבנין אב חזר ומלמד בהיקש וילפינן שעירי רגלים מר"ח אע"ג דר"ח לא ידעינן אלא דבנין אב מיה"כ וא"ל לומר כך דהא בעיה היא דברק איחיה מקומן (וש דף ג. ה.) אי דבר הלמד דבנין אב חזר ומלמד בהיקש אי לא ועוד דהכא גרע מדבר הלמד בהיקש

דאינו חזר ומלמד בהיקש כדפ"ה גופיה בסמוך דהכא שעירי ראשי החדשים גמרינן משעיר החיצון דגמר בהיקש מפנימי: **אף זה אינו סבבי בו.** ואין להקשות וילף ממהאי בנין אב דליכפר נמי ר"ח אכפרה דחזיון דהא איתקש חזיון לפנימי שלא תהא כפרתו פעמים בשנה ועוד דלענין זה איכא למיפרך מה ליה"כ שכן מרוכה כפרתו דהשתא ליכא למימר גילוי מילתא הוא דקרא דר"ח לא משמע אלא אלאו בה ואין בה: **שעירי רגלים בג"ש.** הכא אין לפרש מנין דלא מכפרי נמי אשאר עבירות נמי דנע"ג לעיל אדר"ח א"כ מאי פריך בסמוך שכן תדיר שכן מרוכה כפרתו אדרבה כ"ש דילף מהתם דאע"ג דחמירי לא מכפרי נמי אשאר עבירות אלא יש לפרש מנלן דמכפרי אטומאת מקדש וקדשיו דאיכא כרת אימא דלא מכפר אלא בשאר עבירות דליכא כרת כיון דאין כפרתו מפורשת ולא דמי לר"ח שמפורשת דחטא שאין מכיר בו משמע כל חטאים שאינם ידועים כדפירש הקוטרם בסמוך ולהכי נע"ג מנלן דלא מכפרי נמי אשאר עבירות ולהכי נמי חשיב לה בסמוך גילוי מילתא בעלמא: **שכן מרוכה כפרתו.** פ"ה מרוכה כפרה של יום והדיו עמו דאין לפרש שמכפר על טומאת מקדש וקדשיו דא"ת בהן כרת דהא היא גופה בעינן למילף וא"ת היכי נע"ג למילף מדיו"כ והא דבר הלמד בהיקש אינו חזר ומלמד דבנין אב ומה נריך פירכא דשכן כפרה מרוכה וי"ל דאיתערך וי"ל דאיכא דלא ילף מדר"ח דאי פרכת מה לר"ח שכן תדיר נמא יוה"כ יוכיח אכל השתא דאיכא פירכא ליכא למימר מוכיח וא"ת וילף כמה הלך ממרוכיה וי"ל דאיכא למיפרך שכן מרוכה כפרתו דר"ח הואיל ותדיר חשיב קלת מרוכה כפרה:

איתקא רשני השעירים הנעשה בחזן והנעשה בפניס אין מספרים בשאר עבירות. אלא בטומאת מקדש וקדשיו כדלרש"י על שאין בה ידעה לא בתחלה ולא בסוף כו' מאי טעמא דכתיב ושעיר עזים אחד לחטאת לה. חטא שאין שער בו אלא ה'. שער כפרה לפני שמיעטמי את הירח. ואקשו [וכפר] שער ר"ח אשאר עבירות. ודחזין תנא דבי ר' ישמעאל הואיל וזה בא בזמן קבוע ושעיר יום כפורים בא בזמן קבוע. מה שער יום הכפורים אין מכפר אלא בטומאת מקדש וקדשיו. אף זה כן.

6) חילוק ס. ו' ויחזיר ס. ו'.

הא